

Fintech jāievēro prasības arī pēc Covid-19 trieciena (3) (3/29/20)

Iepriekšējās ūzziņās ([30.06.2020](#); [07.07.2020](#)) publicētā raksta nobeigums.

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma (AML) prasības

	<ul style="list-style-type: none">• AML piemēro visām finanšu iestādēm un virtuālās valūtas pakalpojuma sniedzējiem.• Likuma subjekti, kuru filiāles vai likumīgie pārstāvji darbojas citā dalībvalstī, nodrošina, lai šīs filiāles un likumīgie pārstāvji ievēro dalībvalsts AML prasības.• Jāieceļ par AML atbildīgais valdes loceklis.• Ieteicams saņemt izziņu, ka valdes locekļiem nav sodāmības, un dokumentēt reputāciju iekšējās kontroles sistēmā.
Iekšējo draudu mazināšana	Darbinieku pārkāpumi, kas saistīti ar relatīvi ērtu piekļuvi klientu informācijai, tāldarbu, piekļuvi sensitīvai informācijai <ul style="list-style-type: none">• “Riska apetītes” noteikšana
Politikas un procedūras	<ul style="list-style-type: none">• Pienākums izveidot risku novērtēšanas un iekšējās kontroles sistēmu• Politikai nav jābūt “disertācijai.”• Procedūras – “kas mums jādara un kā mēs to darām”• Vienota politika un procesuālā dokumentācija nav risinājums.
Likuma prasību izpildei nepieciešamās informācijas pieejamība likuma subjektiem no Latvijas informācijas sistēmām	Savu pienākumu izpildei ir tiesības pieprasīt un saņemt* Latvijas Uzņēmumu reģistra ierakstus un ziņas par dalībniekiem un patiesajiem labuma guvējiem, kā arī glabāt un citādi apstrādāt šo informāciju, lai izvērtētu ziņas par klientu un tā darījuma partneriem un nepieciešamību ziņot Finanšu izlūkošanas dienestam par aizdomīgu darījumu vai atturēties no aizdomīga darījuma veikšanas un lai konstatētu, vai klientam nav pasludināts juridiskās personas maksātnespējas process vai ierosināts tiesiskās aizsardzības process.
Risku novērtēšana	<p>*Par maksu – ierakstus no VID reģistriem, Sodu reģistra, Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas, Transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistra, ledzīvotāju reģistra</p> <ul style="list-style-type: none">• Klienta riski – jauni klienti, kas veic apjomīgus, vienreizējus darījumus, kā arī sarežģītas īpašumtiesību struktūras• Produktu un pakalpojumu risks – iespēja ātri pārvietot summas• Rezidences/reģistrācijas valsts risks – viltoti ID dokumenti• Piegādes kanālu risks – palielināts anonimitātes potenciāls
KYC (Pazīsti savu klientu!)	<ul style="list-style-type: none">• Pilnveidotas un izturīgas ID&V (<i>identification & verification</i>) lietotnes• Metadatu pārskatīšana, lai pārbaudītu skenētās dokumentācijas autentiskumu• Interaktīvās saskarnes
Klientu uzraudzība	<ul style="list-style-type: none">• Sankciju saraksts• Politiski nozīmīgas personas (PEP)• Negatīvi mediji• Manuālas + automatizētas pārbaudes pieejas izmantošana

Sankcijas	Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likums nosaka, ka <i>fintech</i> uzņēmumam jāveic un jādokumentē starptautisko un nacionālo sankciju riska novērtējums, lai noskaidrotu, novērtētu, izprastu un pārvaldītu savai darbībai vai klientiem noteikto starptautisko un nacionālo sankciju neizpildes riskus.
Apmācības	Jānodrošina, lai atbildīgie darbinieki pārzina AML normatīvos aktus, un jāveic regulāra darbinieku apmācība, lai pilnveidotu viņu prasmi konstatēt aizdomīgus darījumus un to pazīmes.
Ziņošana	<ul style="list-style-type: none"> • Nekavējoties jāziņo Finanšu izlūkošanas dienestam par katru aizdomīgu darījumu. • Ziņošanas pienākums attiecas arī uz līdzekļiem, kas rada aizdomas, ka tie tieši vai netieši iegūti noziedzīga nodarījuma rezultātā vai ir saistīti ar terorisma un proliferācijas finansēšanu vai šādu darbību mēģinājumu. • Ne vēlāk kā nākamajā darbdienā jāreģistrē Finanšu izlūkošanas dienestam sniegtie ziņojumi un jānodrošina to pieejamība uzraudzības un kontroles institūcijām.
Rekomendācijas	<ul style="list-style-type: none"> • Lēmumus, kas saistīti ar riska apetīti, resursu piešķiršanu un tehnoloģijām, pieņemt vadības līmenī • Efektīvi pārvaldīt resursus un pielāgot riska mazināšanas stratēģijas • AML uzskatīt par uzņēmējdarbības daļu, nevis šķērsli
Sods	Soda nauda līdz 10% no kopējā gada apgrozījuma (vai ne mazāk kā 5 miljoni eiro), arī soda nauda amatpersonai, darbiniekiem vai personai, kura pārkāpuma izdarīšanas laikā ir atbildīga par noteiktas darbības veikšanu, līdz 5 miljoniem eiro